

[7]

Krigen i øst.

Den voldsomme nye offensiv som tyskerne har satt igang i Ukraine har ført til Kievs fall. Byens forsvarere har ydet bitter motstand. I det russiske kommunike der det ble meddelt om tyskernes erobring av byen, het det at kampono i dette avsnittet var det forferdeligste blodbad denne krigen kjenner til. Det er gått 10 uker siden tyskerne meldte at de hadde nådd fram til og "truet" Kiev og at det bare ville være et spørsmål om dager før byen var erobret. Erobringen har kostet uhyre offer. Om tyskerne har hatt framgang i dette avsnittet, er det av mindre betydning, særlig etterat marskalk Budjenny har greid å vriste sine hovedstyrker ut av de desperate omringningsforsøkene og tilbake til forsvarsstillinger for Donetzbekkenet. Det veier også at alt som kunne bli til nytte for tyskerne av industri og kommunikasjoner i Kiev var ødelagt av russerne før evakueringen av byen.

Hele vekten av det sovjettrussiske forsvar er trukket sydover, der tyskerne presser voldsomt på for å nå fram til Kaukasusområdet med de rike oljefeltene.....

Det meldes imidlertid at tyskerne har hatt liten framgang på sydfronten. Odessa holder fremdeles stand.

Russiske kommunikeer melder videre om lokal framgang i Smolensk-området, der deres motoffensiv fortsetter. Også i Leningradavsnittet holdes stillingene. I et tank-slag ved Ilmensjøen ble tyskerne tilføyd et tap på 5000 mann drept og sårede. Dette slaget kom igang på russisk initiativ for å lette trykket mot Leningrad, som fortsatt er på russiske hender.

"Russlandshjelpen" antar stadig større omfang. Hundrer av britiske fly kjemper allerede på de forskjellige frontavsnitt. Fra denne uken av skal hele den britiske tank-produksjon gå til Russland. I disse dager er den britisk-russisk-amerikanske kommisjon samlet i Moskva. Lord Beaverbrook er kommet dit.

Russerne selv holder på av all kraft å bygge ut sin krigsindustri på østsiden av Ural. Det hersker ingen frykt for at tyskerne skal nå så langt.

Maiski, den sovjettrussiske Londonambassadør, opplyste i en tale i London tirsdag, at en kan rogne med at en tredjedel av den tyske arme er satt ut av spillet når en tar med faldne, sårede og fanger.

Britiske flyangrep.

Britiske flyangrep har vært rettet mot dokker, kaier og jernbaneanlegg i Stettin, som er Tysklands største Østersjøhavn og basis for angrepet på Sovjetsamveldet. Videre er Nantes i Frankrike bombet og tyske baser langs kanalkysten.

Utenfor Norskekysten har engelske oppklaringsfly senket et større forsyningskip.

Under britisk angrep på en italiensk konvoi i Middelhavet mandag ble 2 passasjerskip senket og 1 sterkt skadet.

Bulgaria-Tyrkia.

Tyskklan øver et meget sterkt press på Bulgaria for at landet skal stille folk og skip til disposisjon. Det er gjennomført mobilisering i landet

Nr. 2. 30. sept.
1941

Nytt fra vår norske radio-
sender i London og andre
frisendere i Europa.

og dr. Ordning kunne i sin utenrikskronikk tirsdag opplyse at det senere er erklært undtagelsestilstand. Mobiliseringen omfatter i det hele 17 divisjoner. Den størstetroppekontingent er samlet på grensen mot Tyrkia. Den bulgarske befolkning er overveiende russiskvenlig innstilt, men den sterkt nazipregede regjering går hårdt fram mot denne del av folket. Konsentrasjonsleire er opprettet.

I Tyrkia er holdningen fortsatt fast. De ledende kretser i landet legger ikke skjul på sin engelskvenlige orientering. Stemningen kan sammenfattes i dette synet: "Skal Tyrkia med i krigen blir det i et hvort fall ikke på tysk side. Med tysk seier vil vi under alle omstendigheter tape alt!"

Av den nære oriens lands er det Afganistan som i øyeblikket er i brennpunktet for interessen. De tyske "teknikere" har nå forlagt sin tunleplass dit og utfolder stor aktivitet. Men det er neppe grunn til å tru at de vil ha større hell med seg der enn i Iran.

Norske regjeringsnyheter.
Sendemann Andvord overtar stillingen som ambassadør i Moskva fra midten av oktober.

Statsminister Nygaardsvold har sendt en hilsen til det islandske Allting og hyldet det frihetselskende islandske folk i forbindelse med 700 års jubileet for Anorre sturlason.

På Handelsdepartementets budsjett er det ført opp et beløp til opprettelse av et sjømannshjem i Bombay. Byen besøkes årlig av omkring 1 mill. norsk skipstonnasje og til stadighet oppholder 30-40 nordmenn seg der. Fra Bombay kom det 50 000 kroner til det norske Jagerfondet.

Statsminister Albin Hansson talte på den svenske journalistkongress mandag. Han ga en særlig hyldest til de norske pressemenn. Om den aktuelle situasjon sa han bl.a. at om krigen nærmet seg de svenske kyster ville alt bli gjort for å holde landet utafor.

Kong Georg av Hellas er kommet til London.

På Island er det stadig sterkt stigende stemning for Norges frihetskamp. Således inneholder den islandske pressen i disse dager en sterk hyldest til norsk arbeiderbevegelse for den akryggede holdning den har inntatt. Mordet på Viggo Fansteen og Rolf Vickstrøm blir fordømt. Det uttales at bak de to faldne helter reiser det seg nye tusener som med økt kraft fører kampen videre, og at det ut fra Norge til alle okkuperte land strømmer krefter som vil føre til ny reisning mot nazismen.

Arbeidstjenesten i Norge. preges stadig sterkere av at tyskerne helt og fullt har overtatt ledelsen. Det øves vedvarende press på befalet for å få det inn i NS. Men over halvparten nekter å bøye seg for kravet. Guttene står også meget steilt mot nazifiseringsforsøkene. Ikke minst de mange saker i Folkedomstolen vitner om den stemning som rå. Etter planen skulle 30 000 mannskaper vært innkalt til tjeneste i år. Hittil har bare 6 000 vært ute. Av frykt for tvangsmobilisering søker tusenvis av ungdommer om å bli fritatt for tjenesten.

-o-o-o-o-o-o-o-o-

....

OBS. Vær i disse tider varsom med rykter. Enhver må i felles interesse legge bånd på sin fantasi og bremse på lysten til å fortelle videre de utrolige historier som er i omløp. De samme nyheter vi får fra virkelig troverdige kilder er så gode at det ikke er noen grunn til hverken å legge til eller trekke fra. Det er våre motstandere som profiterer på ryktespredet. Stol derfor bare på hva du selv hører eller ser. Dette skrift vil prøve å gi pålitelige meldinger om det som skjer. Gjøtt ikke på hvor det kommer fra og hvem som lager det. Mange gode normenn er brakt i ulykke på grunn av folks imettelige nysgjerrighet og utrolig lettsindig snakksalighet. Det betyr ingen ting hvem som lager dette skrift. Det som betyr noe er at det kommer, og bringer korrekte opplysninger om forholdene ute og heime.

Hold tette!

De alliertes samlede krigsråd

Den 24/9 ble det på ny holdt et møte i London i de alliertes samlede krigsråd. Samtlige 16 stater var representert.

Fra Norge møtte utenriksminister Trygve Lie og forsyningsminister Sunde. Begge statsråder gav uttrykk for Norges syn på Atlanterhavskonferansen mellom Rossvelt og Churchill. Rådet vedtok en resolusjon, hvori det ble fastslått at en var enige om:

- at det felles mål er å søke levert forsyninger til dekning av etterkrigstidens behov til de undertrykte lands befolkning.
- at de allierte får forsyninger til dekning av sine behov ved at det etableres samarbeid og koordinering av planene.
- at de har fri vilje til å yde effektiv hjelp for å samarbeide å løse de de mål som er satt.
- at det skal utarbeides et overslag over de artikler som trenges og den rekkefølge som forsyningene skal skaffes i de okkuperte land etter krigen
- at de muligheter som er tilstede for shipping utnytted på beste måte ved et effektivt samarbeid, og at den britiske regjering oppretter et rådgivende kontor til utarbeiding av planer for det videre arbeid. Samtidig ble det gjort vedtak om at rådet slutter seg til de almindelige politiske retningslinjer som var trukket opp i atlanterhavskonferansen.

Utenriksminister Trygve Lie avgav en erklæring og minnet om at koneransen mellom Winston Churchill og Roosvelt har brakt håp om hurtig frigjøring av de undertrykte europeiske folk. Ikke minst i Norge, hvor nazistene har seg mer uhyrlig enn noe annet sted, har konferansen brakt den største optimisme. Han viste også til at Nygaardsvold overfor pressen har uttalt at han fullt ut slutter seg til de ideer som var resultatet av møte som ble holdt den 14/8, og som vil sørge for at alle folk i alle land kan leve frie for alle savn. Etter krigen må vi få et internasjonalt økonomisk arbeid som kan gi livsmuligheter for alle.

Forsyningsminister Sunde understreket betydningen av et effektivt samarbeid om ordningen av forsyningene mellom de respektive land. Han meddelte at nordmennene var levende interessert i dette arbeid, og håpet at det måtte bli til gang for alle frie folk i verden. Han uttalte håpet om at det norske folk skal få gjort sin innsats i dette arbeid, og sluttet seg til forslaget

